

OULUN YLIOPISTO, BIOLOGIAN LAITOS

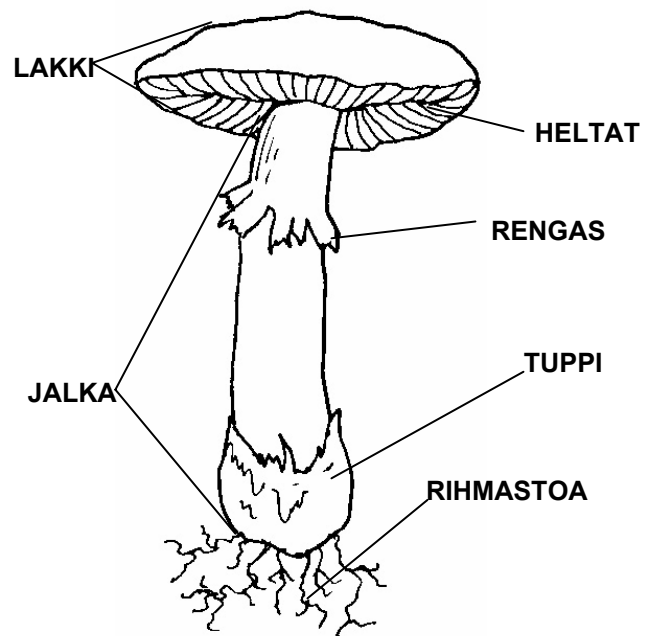
Sienet

Sieniä tutkimalla tutustutaan niiden ominaisuuksiin monipuolisesti. Maastoretkellä etsitään itiöemiä, jotka ovat sienien maanpäällisiä osia. Suurin osa sienestä onkin maan alla sienirihmastona, joka usein muodostaa symbioosisuhteen kasvien kanssa. Ulkona tutkaillaan, millaisessa ympäristössä sienet kasvavat. Luokkahuoneessa tutustutaan sienien itiöemän rakenteeseen ja tehdään yksinkertaisia mittauksia. Samalla harjoitellaan myös lajintuntemusta ja tarvittaessa mikroskoopin käyttöä.

Työohjeet

- Jokainen työpari ottaa retkelle mukaansa pussin tai korin sienien kuljetusta varten sekä muistiinpanovälineet ja tehtävälomakkeen. Myös lajiopas kannattaa napata mukaan.
- Ensin etsitään ja tarkastellaan sieniä yhdessä. Erityisesti kääpiä kannattaa tutkia maastossa.
- Jokainen pari valitsee retkellä yhden sienien tutkittavakseen.
- Sientä tutkitaan tehtävälomakkeen avulla. Sientä ei poimita oitis, vaan vastataan ensin muutamiin kysymyksiin sen kasvupaikalla.
- Tutkimusta voidaan jatkaa luokkahuoneessa. Sienen osat kannattaa kertailla yhdessä. Etsitään lisätietoa sienioppaista.

Mahdollisuuksien mukaan voidaan tehdä myös pieni itiötutkimus: Muutamista sienistä irrotetaan jalka ja lakit asetellaan mustien pahvien päälle heltat tai pillit alaspäin. Seuraavana päivänä voidaan pahvilla havaita itiöitä, jotka ovat varisseet lakista. Itiöitä voidaan tutkia suurennuslasilla tai mikroskoopilla.

Helttasienen rakenne

**KÄDET ON PESTÄVÄ HUOLELLISESTI
SIENITUTKIMUKSEN PÄÄTTEEKSI!**

Tarvikkeet

- sienikori tai pussi	- tarvittaessa kasviopas
- tehtävälomake	- suurennuslasi tai
- muistiinpanovälineet	mikroskooppi
- mittanauha	- mustaa pahvia
- sieniopas	

OULUN YLIOPISTO, BIOLOGIAN LAITOS
Sienet

Nimi: _____
Tutkimuspaikka: _____
Päivämäärä: _____

Ennen kuin poimit sienen, pohdi muutamia asioita:

Millainen on sienen kasvupaikka?

Kasvaako sieni ryhmässä vai yksinään?

Mitä kasveja kasvaa sienen lähistöllä?

Kokeile sienen lakin pintaa. Miltä se tuntuu?

Onko sienessäsi pikkueläimiä tai jälkiä niistä?

Nyt voit poimia sienen. Käsittele sitä varovasti.

Mittaa sienen korkeus, lakin halkaisija sekä jalan ympärysmitta paksuimmasta kohdasta.

Millainen on lakin alapinta?

Kuvaile sienen jalkaa.

Miltä sienesi tuoksuu?

Murra pieni pala sienen lakista ja jalasta. Millainen on sienesi koostumus? Miten se hajoaa? Valuuko murtumakohdasta nestettä?

Mitkä ovat sienesi parhaat tuntomerkit? Tunnista sieni niiden avulla lajiopasta käyttäen.

Onko sienesi syötävä?

Millaisia ruokia syötävistä sienistä voi tehdä? Alleviivaa ruokalajit, joita olet itse maistanut.

Piirrä ja väritä kuva tutkimastasi sienestä ja nimeä se kuvan alle. Nimeä kuvaan myös sienosen osat.

MUISTATHAN PESTÄ KÄTESI!

